

**Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie**

Turystyka w Polsce w okresie pandemii COVID-19

AUTORZY

DZMITRY FIODARAU 81755

Warszawa 2024

Spis treści:

Wstęp	3
Problem badawczy	3
Cel analizy	3
Struktura danych	4
Opis zmiennych	4
Hipotezy badawcze i wnioski	5
Zakończenie	15
Literatura	16

Wstęp

Pandemia COVID-19 w znaczący sposób wpłynęła na branżę turystyczną na całym świecie, w tym również w Polsce. Zamknięcie granic, ograniczenia w podróżowaniu oraz zmiany w preferencjach turystycznych to tylko niektóre z wyzwań, przed którymi stanęła ta branża.¹ Celem niniejszej analizy jest zrozumienie, jak pandemia wpłynęła na turystykę w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej popularnych kierunków podróży, zmian w preferencjach turystycznych oraz roli tradycyjnych czynników atrakcyjności województw w tym wyjątkowym okresie.

Problem badawczy

W niniejszym raporcie postawiono sobie za cel zbadanie, jakie były najbardziej popularne kierunki turystyczne w Polsce podczas pandemii oraz w jakim stopniu pandemia wpłynęła na zmiany preferencji turystycznych. Dodatkowo, analiza obejmie ocenę, czy tradycyjne czynniki atrakcyjności województw nadal miały znaczenie w okresie pandemii

Pytania badawcze:

- Jakie były najbardziej popularne kierunki turystyczne w Polsce podczas pandemii?
- W jakim stopniu pandemia wpłynęła na zmiany preferencji turystycznych?
- Czy tradycyjne czynniki atrakcyjności województw nadal miały znaczenie w okresie pandemii?

Z analizy danych dotyczących turystyki w Polsce wynika, że pandemia miała znaczny wpływ na preferencje turystyczne Polaków. Miejsca, które wcześniej cieszyły się dużą popularnością, takie jak Mazury, Pomorze czy Tatry, wciąż przyciągały turystów, ale wzrosło również zainteresowanie mniej znanymi lokalizacjami. Wynikało to głównie z chęci unikania tłumów i poszukiwania miejsc oferujących większą izolację i bezpieczeństwo.

Cel analizy

Celem analizy jest zrozumienie preferencji, trendów oraz zachowań turystów podczas pandemii COVID-19. Chcę również zweryfikować, czy klasyczne czynniki wpływające na atrakcyjność województw w Polsce były nadal istotne w tym wyjątkowym okresie. Analiza ta ma na celu ocenę, jak pandemia wpłynęła na turystykę i które województwa zachowały swoją popularność lub zyskały na atrakcyjności mimo ograniczeń i zmienionych warunków podróżowania.

---

¹ dr hab. Agata Szczukocka, prof. UŁ Katedra Metod Statystycznych/Instytut Statystyki i Demografii Uniwersytet Łódzki(2023)
Wpływ pandemii COVID-19 na branżę turystyczną w Polsce

Struktura danych

Dane użyte w niniejszym raporcie pochodzą z różnych źródeł, w tym z Głównego Urzędu Statystycznego oraz innych instytucji zajmujących się zbieraniem i analizą danych turystycznych. Informacje te obejmują liczbę udzielonych noclegów, struktury demograficzne turystów oraz inne zmienne związane z turystyką w Polsce.²

Opis zmiennych

Liczba udzielonych noclegów- zmienna pokazująca ilość noclegów udzielonych noclegów w różnych turystycznych obiektach noclegowych udzielone wszystkim turystom(w tym zagraniczni) posortowani według miesięcy i rodzaju noclegu

Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym- zmienna pokazująca ilość noclegów udzielonych noclegów w różnych turystycznych obiektach noclegowych udzielone turystom zagranicznym posortowani według miesięcy i rodzaju noclegu

Liczba wynajętych pokoi- ilość wynajętych pokoi w obiektach hotelowych wyjęte przez wszystkich turystów posortowane według miesięcy i województw

Liczba wynajętych pokoi przez zagranicznych- ilość wynajętych pokoi w obiektach hotelowych wyjęte przez turystów zagranicznych posortowane według miesięcy i województw

Noclegi udzielone turystom-ilość noclegów udzielonych wszystkim turystom w obiektach noclegowych posortowane według miesięcy i województw

Noclegi udzielone turystom zagranicznym- ilość noclegów udzielonych turystom zagranicznym w obiektach noclegowych posortowane według miesięcy i województw

Liczba zagranicznych turystów- ilość osób z zagranicy posortowane według miesięcy i województw

Liczba wydarzeń rekreacyjnych - ilość koncertów, przedstawień, seansów filmowych, festiwali , kabaretów, imprez łączonych i innych wydarzeń posortowanych według lat i województw

Inne czynniki- ilość punktów gastronomicznych, muzeów oraz ruch w portach lotniczych posortowanych według lat i województw

Wydatki mieszkańców Polski na turystykę- wydatki mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej związane z podróżami krajowymi oraz zagranicznymi w celach prywatnych

Wydatki cudzoziemców odwiedzające Polskę- wydatki cudzoziemców odwiedzające Polskę posortowane według lat i kraj pochodzenia

---

² <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-polsce-w-obliczu-pandemii-covid-19,13,1.html> (08.06.2024)

Hipotezy badawcze i wnioski

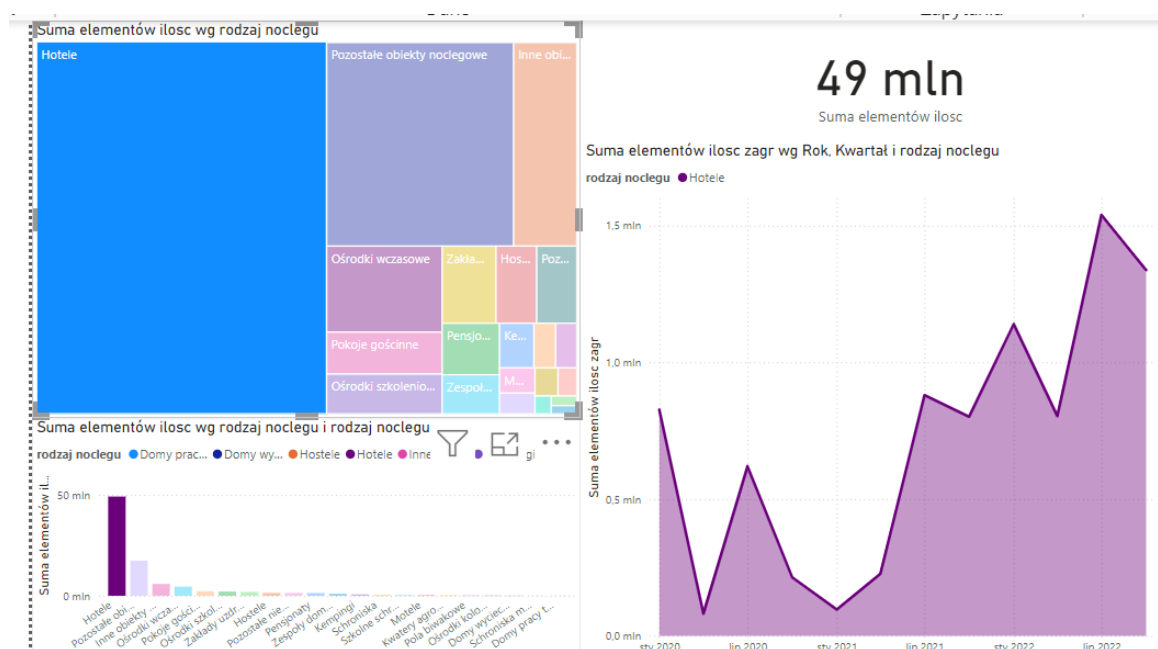
Cała analiza jest poświęcona okresu pandemii więc warto zauważyć, że związku z ogłoszeniem w Polsce od 14 marca 2020 r. stanu zagrożenia epidemicznego, wprowadzone zostały ograniczenia przemieszczania się osób; ograniczono również m.in. działalność związaną z prowadzeniem obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania, a także działalność w zakresie leczenia uzdrowiskowego. Część obiektów noclegowych została przekształcona

w izolatoria lub przeznaczona dla osób odbywających kwarantannę. Od 1 kwietnia ub. r. została ograniczona działalność związana z prowadzeniem usług hotelarskich. Z turystycznych obiektów noclegowych mogły korzystać jedynie osoby kończące swój pobyt w obiekcie rozpoczęty w marcu lub wykonujące obowiązki zawodowe, w tym przebywające w delegacji. Prowadzenie działalności związanej ze świadczeniem usług hotelarskich było dopuszczalne dopiero od 4 maja.³

W przeprowadzonej analizie zostało zbadano szereg hipotez:

Hipoteza 1: Czy wybory turystów dotyczące rodzaju noclegu istotnie różniły się pomiędzy sobą? Który typ noclegu był najbardziej popularny wśród turystów w okresie pandemii COVID-19?

RYSUNEK 1: LICZBA UDZIELONYCH NOCLEGÓW W HOTELACH

źródło: opracowanie własne

Na wykresie przedstawiona jest liczba wykorzystanych obiektów noclegowych przez wszystkich turystów oraz turystów zagranicznych. Na podstawie wykresu możemy stwierdzić,

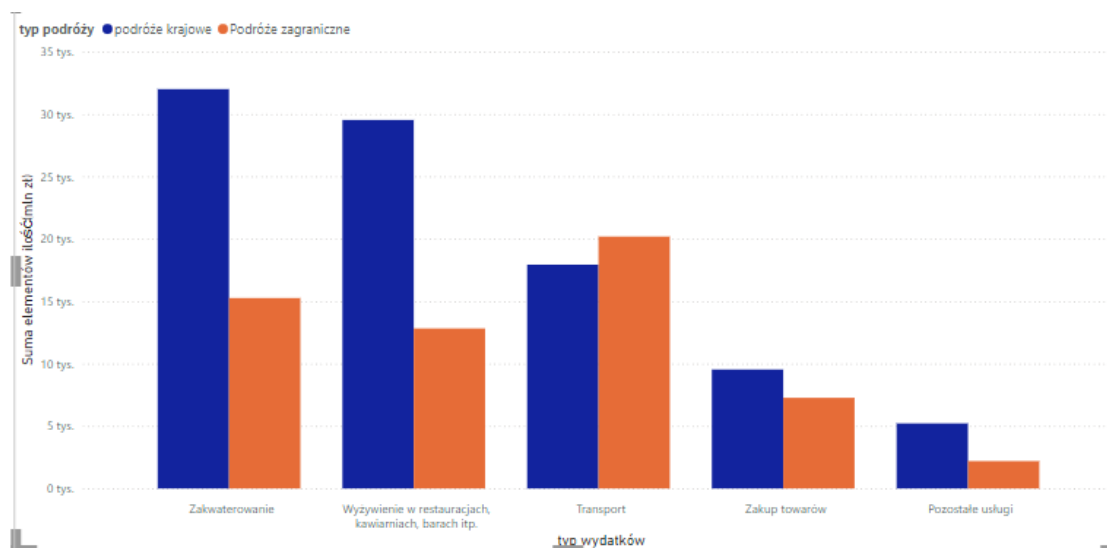
³ <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wazne-informacje2> (08.06.2024)

że absolutnym liderem są hotele, które stanowią prawie połowę wszystkich wykorzystanych obiektów, z liczbą przekraczającą 50 milionów noclegów w ciągu trzech lat.

Wykres po prawej stronie ukazuje wahania w liczbie wynajętych pokoi w hotelach przez turystów zagranicznych. Te fluktuacje są głównie wynikiem wprowadzonych restrykcji, które miały wpływ na branżę turystyczną.

Na drugim i trzecim miejscu znajdują się "Pozostałe obiekty hotelowe" oraz "Inne obiekty hotelowe". Do tych dwóch kategorii zaliczają się między innymi pokoje wykorzystane przez turystów udzielone za pomocą różnych platform rezerwacyjnych, takich jak Airbnb, Booking.com, HomeAway i inne.

RYСУNEK 2 WYDATKI MIESZKAŃCÓW POLSKI POWYŻEJ 15 LAT NA RÓŻNE KATEGORIE PODCZAS PODRÓŻY

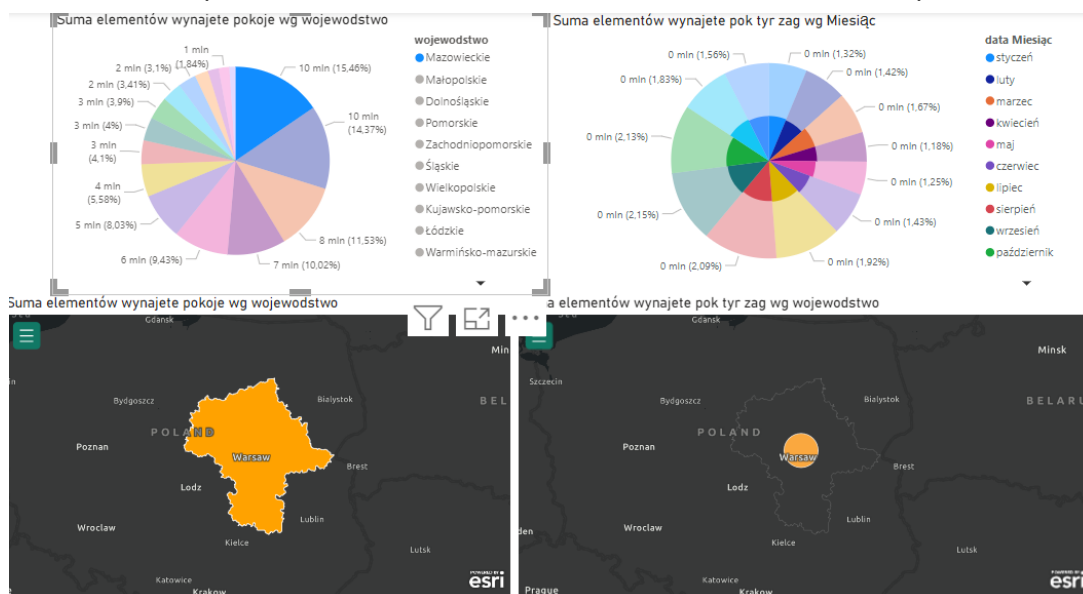
źródło: opracowanie własne

Dodatkowo możemy zobaczyć rozkład wydatków polskich turystów powyżej 15 lat według rodzajów wydatków podczas pandemii. Wyraźnie widać, że Polacy wydają więcej u siebie w kraju podczas pandemii, niż za granicą. Mimo tego, że bardzo często podróże zagraniczne wiążą się z większymi kosztami. Najwięcej wydatków poszło na zakwaterowanie. To świadczy o tym, że polskie turyści dumnie podchodzili do znalezienia miejsca zakwaterowania i przeznaczali na to większe kwoty, w porównaniu do innych wydatków.

Na podstawie tej informacji możemy wnioskować o odrzuceniu hipotezy.

Hipoteza 2: Województwo Mazowieckie jest liderem pod względem liczby wynajętych pokoi? Czy występowało zjawisko sezonowości podczas pandemii?

RYSUNEK 3 WYNAJĘTE POKOJE PRZEZ TURYSTÓW I TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH WEDŁUG MIESIĄCY I WOJEWÓDZTW

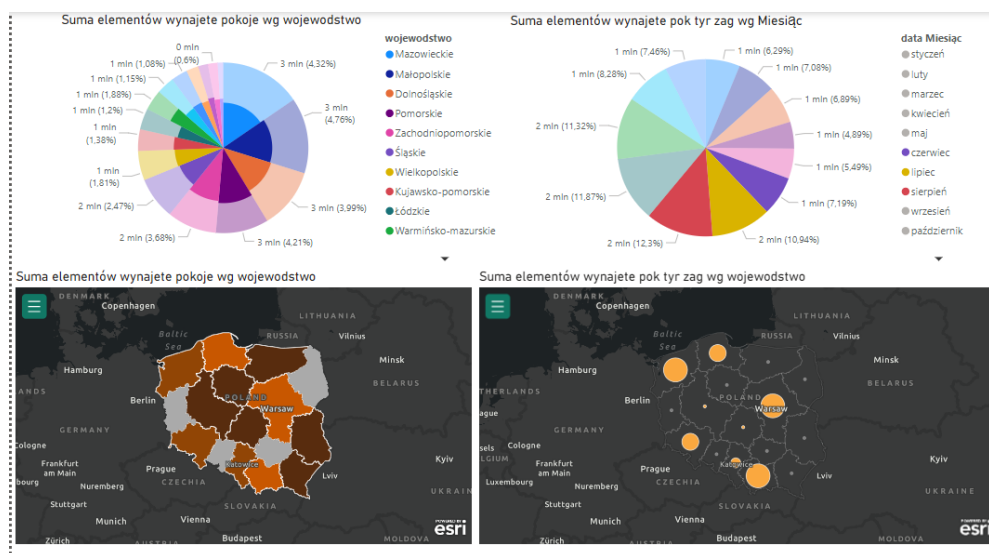

źródło: opracowanie własne

Województwo mazowieckie jest absolutnym liderem w Polsce, jeśli chodzi o liczbę wynajętych pokoi, a w konsekwencji według atrakcyjności. Podczas pandemii sytuacja tylko pogorszyła się pod tym względem, aż 15,5% stanowi województwo Mazowieckie względem liczby pokoi. To również oznacza, że Mazowieckie ma lepszą infrastrukturę turystyczną niż inni województwa.

Na podstawie tych danych nie ma podstaw do odrzucenia hipotezy.

RYSUNEK 4 WYNAJĘTE POKOJE PRZEZ TURYSTÓW I TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH WEDŁUG MIESIĄCY I WOJEWÓDZTW

źródło: opracowanie własne

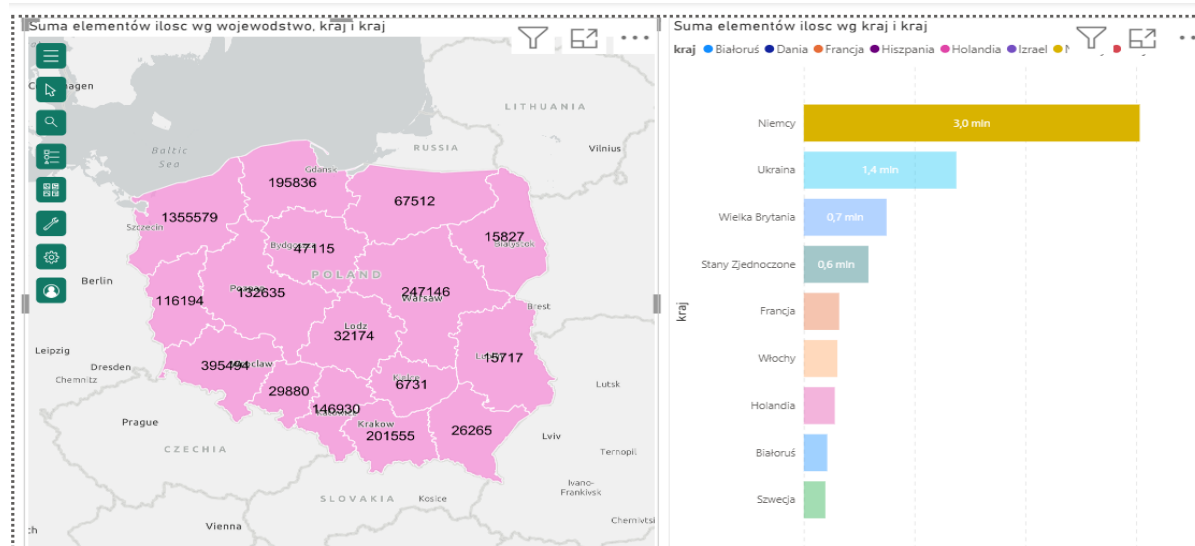
Na podstawie wykresu nie możemy jednoznacznie stwierdzić, czy pandemia całkiem wyeliminowała zjawisko sezonowości, ale pewne trendy przesunęły się. Maj i Czerwiec łącznie za 3 lata stanowi stosunkowo mało 4,89% oraz 5,49% odpowiednio, mimo tego że od końca kwietnia zazwyczaj zaczyna się sezon wakacji. Stosunkowo dużo zajmują Wrzesień i

Październik 11,78% i 11,32% odpowiednio, takie duże wskaźniki mogą wskazywać na brak restrykcji związanymi z ograniczeniem ruchu przepadającymi na te miesiąca. Najbardziej atrakcyjnymi województwami w okresie letnim podczas pandemii COVID-19 były: Mazowieckie(4,32%), Pomorskie(4,21%), Dolnośląskie(3,99%) i Małopolskie liderem(4,76%)

Hipoteza 3: Największy odsetek zagranicznych turystów podczas pandemii pochodził z krajów sąsiednich.

Turyści zagraniczni w 2022 roku skorzystali z 14,8 mln noclegów i było to o 7,6 mln (106,0%) więcej niż rok wcześniej. Noclegi udzielone turystom zagranicznym stanowiły 16,4% ogółu noclegów udzielonych wszystkim turystom w 2022 r. (w 2021 r. – 11,4%). Większość turystów zagranicznych jako miejsce swojego zakwaterowania wybrało hotele, w których udzielono im 10,7 mln noclegów (72,8% wszystkich noclegów udzielonych turystom zagranicznym w 2022 roku), następnie inne obiekty hotelowe (1,3 mln noclegów), hostele (0,5 mln noclegów), inne turystyczne obiekty noclegowe oraz ośrodki wczasowe (po 0,4 mln noclegów). W porównaniu z 2021 r. we wszystkich rodzajach obiektów nastąpił wzrost liczby noclegów turystów zagranicznych. Ponad 1,5-krotny odnotowano w domach pracy twórczej i w schroniskach młodzieży wych. Najmniejszy wzrost odnotowano w zespołach domków turystycznych (o 5,7%)⁴.

RYСУNEK 5 NIEMIECCY TURYSTY WEDŁUG ODWIEDZONYCH WOJEWÓDZT W POLSCE

źródło: opracowanie własne

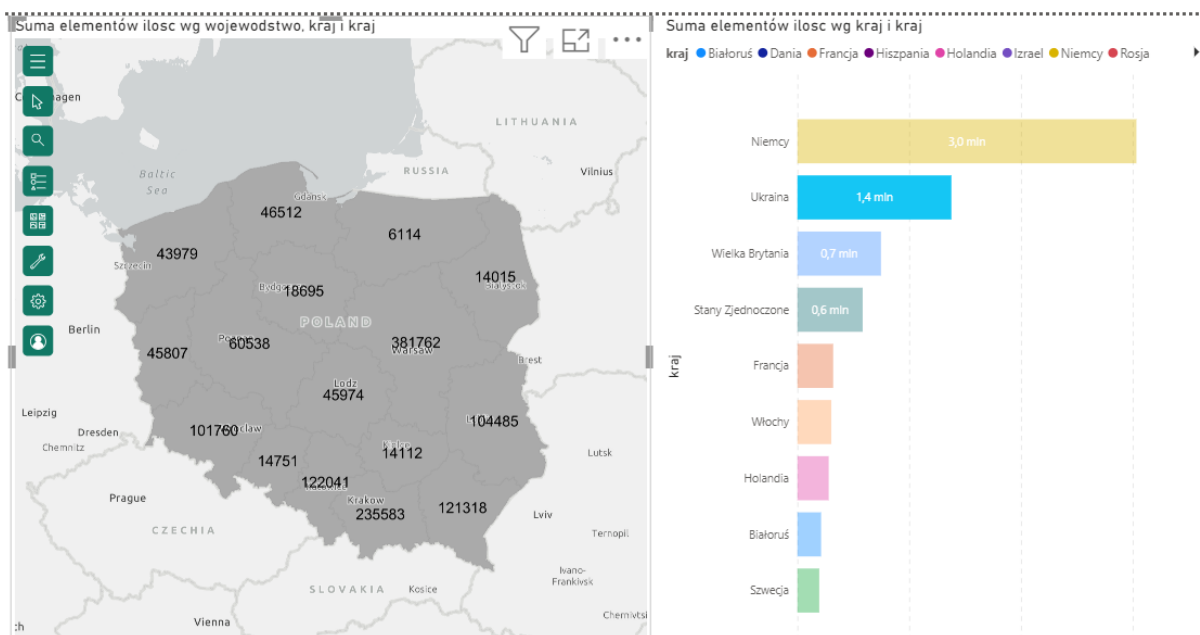
Na podstawie powyższego wykresu możemy stwierdzić, że najbardziej przyciągającymi województwami dla niemieckich turystów były te sąsiadujące z Niemcami. Należą do nich: Zachodniopomorskie, Pomorskie, Lubuskie, Wielkopolskie, Dolnośląskie, Śląskie, a także Mazowieckie i Małopolskie. Niemieccy turyści stanowili również największy odsetek turystów

⁴ <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-2022-roku,1,20.html> (08.06.2024)

zagranicznych w Polsce podczas pandemii. Pod tym względem sytuacja nie uległa zmianie, ponieważ również przed pandemią niemieccy turyści byli najliczniejszą grupą w tej kategorii.

RYSUNEK 6 UKRAIŃSKIE TURYSŤI WEDŁUG ODWIEDZONYCH WOJEWÓDZTW W POLSCE

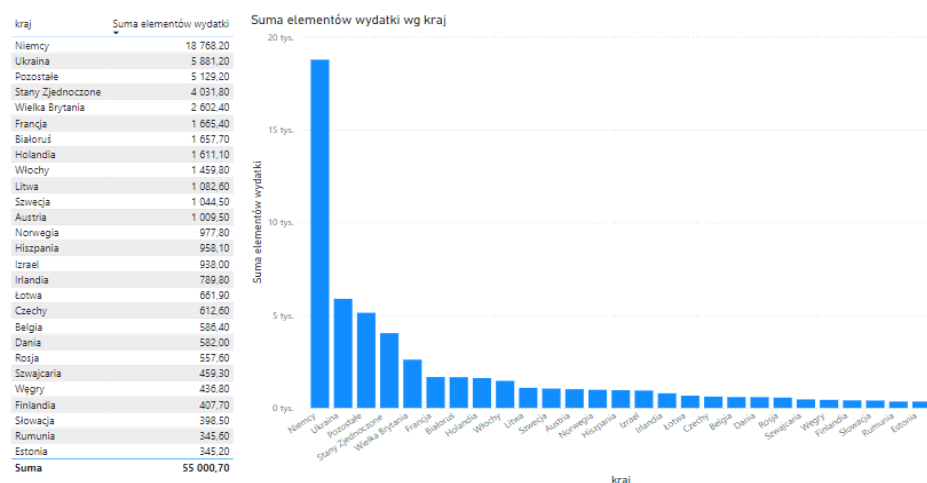

źródło: opracowanie własne

Drugą najliczniejszą grupą turystów zagranicznych w Polsce są Ukraińcy. Wśród nich najbardziej popularnymi województwami były: Lubelskie, Podkarpackie, Mazowieckie, Małopolskie, Śląskie i Dolnośląskie. Województwo mazowieckie jest szczególnie atrakcyjne dla turystów z Ukrainy, co wynika z jego bliskości do granicy oraz jego ogólnej popularności wśród turystów zagranicznych.

Mimo że trzecią i czwartą grupę stanowią turyści z Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, ich udział jest znacznie mniejszy. Na podstawie tych informacji, akceptujemy hipotezę, że największy odsetek zagranicznych turystów podczas pandemii pochodził z krajów sąsiednich. Co więcej, najbardziej popularne wśród nich były województwa przygraniczne, z wyjątkiem Małopolskiego i Mazowieckiego.

RYСУNEK 7 STRUKTURA WYDATKÓW TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH W POLSCE

źródło: opracowanie własne

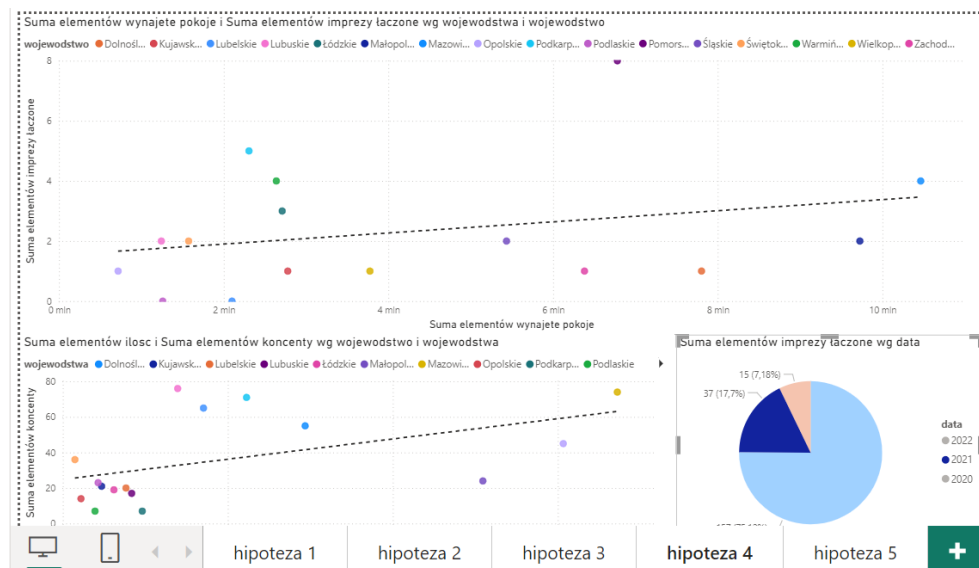
Dodatkowo, patrząc na strukturę wydatków, możemy stwierdzić, że obywatele Stanów Zjednoczonych wydawali podczas pandemii prawie tyle samo co ukraińscy turyści, mimo że było ich dwa razy mniej. Może to wynikać z dużej różnicy w poziomie rozwoju tych państw oraz średnich zarobkach. Najwięcej, z dużą przewagą, wydawali niemieccy turyści - prawie 19 mln złotych w ciągu trzech lat. Ciekawym faktem jest również to, że turyści z Białorusi wydawali prawie tyle samo co Francuzi czy Włosi, mimo że liczba turystów z Francji i Włoch była większa, a różnice w poziomie rozwoju tych krajów są znaczne.

Hipoteza 4: Czy istnieje liniowa zależność między liczbą wynajętych pokoi a liczbą imprez w różnych województwach? Czy istnieje liniowa zależność między liczbą zagranicznych turystów a liczbą koncertów w różnych województwach?

W 2020 r. w obliczu stanu zagrożenia epidemicznego oraz zgodnie z zaleceniem Światowej Organizacji Zdrowia, mającym na celu zminimalizowanie rozprzestrzeniania się wirusa SARSCoV-2, wprowadzono ograniczenia w organizowaniu imprez masowych. Przez prawie 6 miesięcy przeprowadzanie imprez masowych z udziałem publiczności nie było możliwe. Z uwagi na zakaz uczestnictwa w nich publiczności imprezy tego typu nie były traktowane jako imprezy masowe w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Ograniczenia w organizacji masowych imprez w poszczególnych miesiącach roku miały różny zakres w zależności od aktualnej sytuacji epidemicznej w kraju. W porównaniu z 2019 r. liczba zorganizowanych masowych imprez artystyczno-rozrywkowych spadła o 89,5%, a masowych imprez sportowych – o 64,6%. Najwięcej imprez masowych odbyło się w województwie kujawsko-pomorskim (285). Wzięło w nich udział 0,7 mln uczestników. Najliczniejsze imprezy

masowe zostały zorganizowane w województwie świętokrzyskim. Przeciętnie w 1 imprezie w tym województwie uczestniczyło 5,6 tys. osób⁵.

RYSUNEK 8: ZALEŻNOŚĆ POMIĘDZY LICZBĄ ŁĄCZONYCH IMPREZ A LICZBĄ WYNAJĘTYCH POKOI (GÓRNY WYKRES) ORAZ W ZALEŻNOŚĆ POMIĘDZY LICZBĄ ŁĄCZONYCH IMPREZ A LICZBĄ TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH (DOLNY WYKRES) W 2021 ROKU

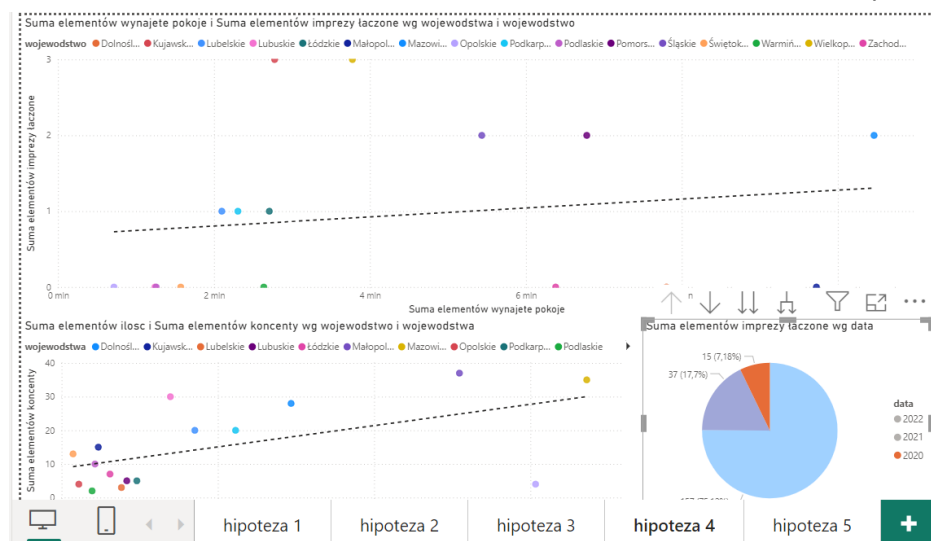
źródło: opracowanie własne

Na podstawie wykresu przedstawiającego zależność między liczbą imprez łączonych a liczbą wynajętych pokoi można stwierdzić, że zależność liniowa nie występuje. Rozbieżność od linii trendu jest znacząca dla wielu województw, a nawet po usunięciu niektórych obserwacji, zależność nadal nie będzie widoczna. Mimo że województwa Podkarpackie i Łódzkie miały większą liczbę imprez łączonych w porównaniu do innych województw, nie przyczyniło się to do większej liczby wynajętych pokoi w tych regionach w 2021 roku.

Podobnie, drugi wykres pokazuje, że większa liczba koncertów w województwach Dolnośląskim, Śląskim, Pomorskim i Wielkopolskim nie przekłada się na większą liczbę turystów zagranicznych w tych województwach w 2021 roku. Oznacza to, że w obu przypadkach większa liczba wydarzeń kulturalnych nie prowadziła do zwiększonego ruchu turystycznego w postaci wynajętych pokoi lub przyjazdów turystów zagranicznych.

⁵ <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/kultura/imprezy-masowe-w-2020-roku,15,4.html#:~:text=W%202020%20r.,por%C3%B3wnaniu%20z%202019%20r.> (08.06.2024)

RYSUNEK 9 ZALEŻNOŚĆ POMIĘDZY LICZBĄ ŁĄCZONYCH IMPREZ A LICZBĄ WYNAJĘTYCH POKOI(GÓRNY WYKRES) ORAZ W ZALEŻNOŚĆ POMIĘDZY LICZBĄ ŁĄCZONYCH IMPREZ A LICZBĄ TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH(DOLNY WYKRES) W 2020 ROKU

źródło: opracowanie własne

Na powyższym wykresie przedstawiono te same zależności dla roku 2020. Można zauważyć, że w tym roku brak zależności między analizowanymi wskaźnikami, a rozbieżności są znacznie większe. Nie jest to zaskakujące, ponieważ rok 2020 przypadł na początek wprowadzania restrykcji związanych z ograniczeniem ruchu⁶.

W takim przypadku konieczne jest zastosowanie innej metody analizy, na przykład metody klasteryzacji. Dzięki temu można stworzyć różne grupy województw i na podstawie tej informacji wyciągać wnioski dotyczące zależności. Klasteryzacja pozwoli na bardziej precyzyjną analizę i identyfikację wzorców, które mogą być ukryte przy tradycyjnych metodach estymacji.

Nie akceptujemy hipotezę o liniowej zależności tych wskaźników.

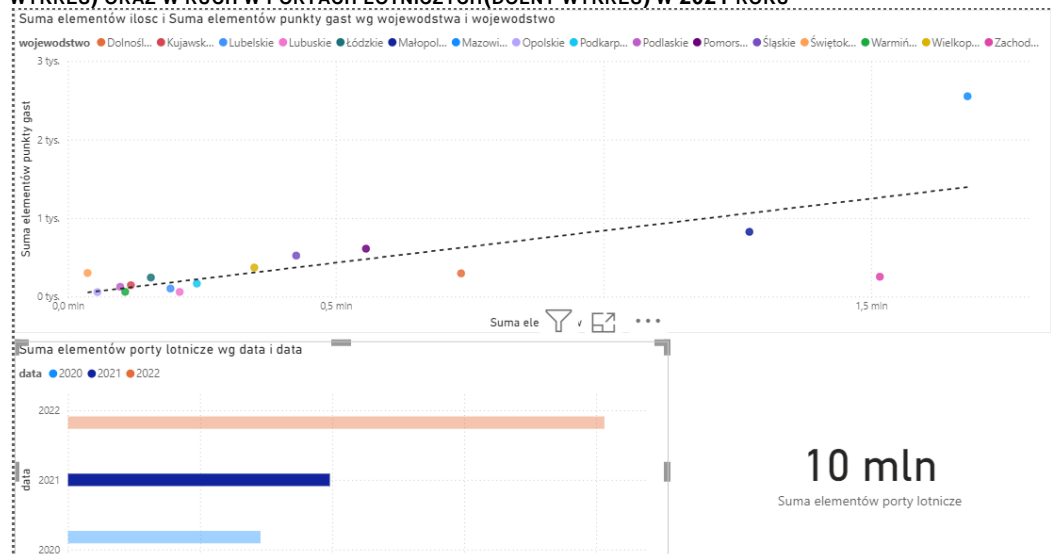
Hipoteza 5: Czy istnieje liniowa zależność między liczbą zagranicznych turystów a liczbą punktów gastronomicznych w różnych województwach?

W 2020 r. liczbę placówek gastronomicznych (stałych i sezonowych) w kraju oszacowano na ok. 64,4 tys., z czego 40,5% stanowiły punkty gastronomiczne, 27,4% – restauracje, 26,6% – bary, a stołówki – 5,5%. Ogólna liczba placówek gastronomicznych była mniejsza o 10,9% w porównaniu z 2019 r., ubyło wszystkich rodzajów placówek; stołówek o 23,3%, barów o 12,3%, restauracji o 11,7% oraz punktów gastronomicznych o 7,4%. Spadek liczby placówek

⁶ <https://www.gov.pl/web/koronawirus/aktualne-zasady-i-ograniczenia> (08.06.2024)

gastronomicznych był głównie spowodowany wprowadzeniem długotrwałych ograniczeń w działalności tych placówek związanych z rozprzestrzenianiem się epidemii COVID-19⁷

RYСУNEK 10 ZALEŻNOŚĆ POMIĘDZY LICZBĄ PUNKTÓW GASTRONOMICZNYCH A LICZBĄ TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH (GÓRNY WYKRES) ORAZ W RUCH W PORTACH LOTNICZYCH (DOLNY WYKRES) W 2021 ROKU

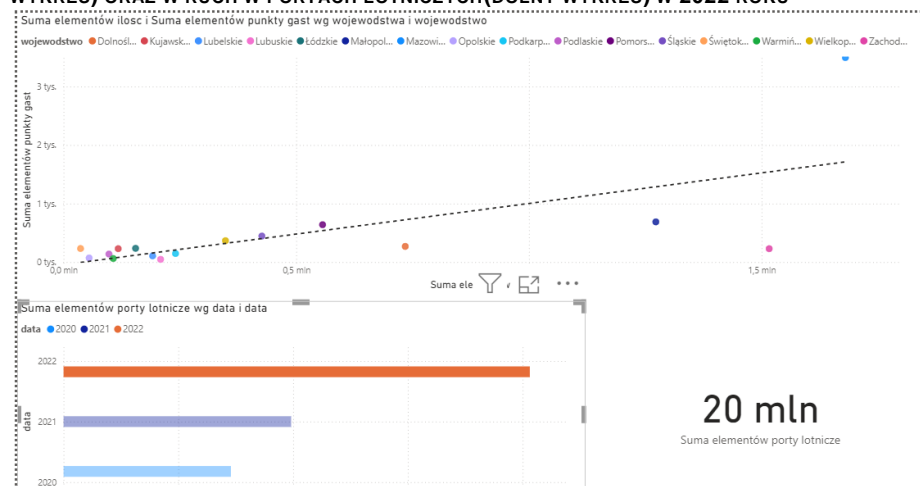
źródło: opracowanie własne

Na wykresie jest wyraźnie widoczna zależność między liczbą punktów gastronomicznych a liczbą turystów zagranicznych w poszczególnych województwach w 2021 roku. Wyjątek stanowią województwa Zachodniopomorskie i Mazowieckie. Należy je wyłączyć z analizy, ponieważ mają większy budżet i wyższą atrakcyjność dla zagranicznych turystów, co wpływa na wyniki. Reszta województw jest bardzo zbliżona do linii trendu. Oznacza to, że większa liczba punktów gastronomicznych w województwie koreluje z większą liczbą turystów zagranicznych, z wyjątkiem województwa zachodniopomorskiego.

Jeśli chodzi o ruch w portach lotniczych w 2021 roku, wzrósł on w porównaniu do 2020 roku, osiągając 10 milionów, co jest jednak dwukrotnie mniejszą wartością w porównaniu do wskaźników sprzed pandemii.

⁷ <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel/rynek-wewnetrzny-w-2020-roku,7,27.html> (08.06.2024)

RYСУNEK 11 ZALEŻNOŚĆ POMIĘDZY LICZBĄ PUNKTÓW GASTRONOMICZNYCH A LICZBĄ TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH (GÓRNY WYKRES) ORAZ W RUCH W PORTACH LOTNICZYCH (DOLNY WYKRES) W 2022 ROKU

źródło: opracowanie własne

Dla roku 2022 wyraźnie widać wzrost rozbieżności w danych dla województw dolnośląskiego, zachodniopomorskiego, mazowieckiego i małopolskiego. Możliwe, że te województwa stały się atrakcyjne z innych powodów, a liczba punktów gastronomicznych nie miała na to znaczącego wpływu. Rok 2022 był okresem, w którym większość restrykcji została zniesiona, co mogło również przyczynić się do zmian.

Jest to szczególnie widoczne w przypadku ruchu w portach lotniczych, który wzrósł dwukrotnie, mimo że nadal nie osiągnął poziomu z 2019 roku. W 2022 roku liczba pasażerów wyniosła 20 milionów, w porównaniu do 25 milionów w 2019 roku. To pokazuje, że choć liczba punktów gastronomicznych w województwie może korelować z liczbą turystów zagranicznych, inne czynniki również odgrywają istotną rolę, zwłaszcza w warunkach post-pandemicznych.

Akceptujemy hipotezę o mówiącej o liniowej zależności

Zakończenie

Pandemia COVID-19 wpłynęła na zmiany w preferencjach i zachowań turystów, co z kolei miało wpływ na różne regiony Polski. Mimo ograniczeń, niektóre województwa zdołały przyciągnąć więcej turystów dzięki swojej atrakcyjności i adaptacji do nowych warunków.

Polscy turyści wydawali więcej na zakwaterowanie w kraju, co świadczy o wzroście popularności podróży krajowych podczas pandemii. Najbardziej atrakcyjne okazały się hotele, które przyciągnęły najwięcej turystów. Województwo mazowieckie pozostaje liderem pod względem liczby wynajętych pokoi, co wskazuje na jego dobrze rozwiniętą infrastrukturę turystyczną. Sezonowość turystyki uległa przesunięciu, z wyraźnym wzrostem popularności września i października, co może być wynikiem zniesienia restrykcji w tym okresie. Niemieccy i ukraińscy turyści stanowili największy odsetek zagranicznych odwiedzających, najczęściej odwiedzając województwa sąsiadujące z ich krajami. Liczba imprez i koncertów nie miała liniowej zależności z liczbą wynajętych pokoi ani liczbą zagranicznych turystów, co sugeruje, że inne czynniki odgrywają większą rolę w przyciąganiu turystów. Większa liczba punktów gastronomicznych jest związane ze większą liczbą turystów zagranicznych, z wyjątkiem niektórych województw.

W konsekwencji, dane wnioski sugerują, że mimo pandemii niektóre regiony zdołały utrzymać, a nawet zwiększyć swoją atrakcyjność turystyczną, adaptując się do nowych wyzwań.

Literatura

1. Instytut Turystyki w Krakowie(2020) Adam Juszcak Trendy rozwojowe turystyki w Polsce przed i w trakcie pandemii COVID-19
2. dr hab. Agata Szczukocka, prof. UŁ Katedra Metod Statystycznych/Instytut Statystyki i Demografii Uniwersytet Łódzki(2023) Wpływ pandemii COVID-19 na branżę turystyczną w Polsce
3. GUS:<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-polsce-w-obliczu-pandemii-covid-19,13,1.html> (08.06.2024)
4. Portal rządowy: <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wazne-informacje2> (08.06.2024)
5. GUS:<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-2022-roku,1,20.html> (08.06.2024)
6. GUS:<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/kultura/imprezy-masowe-w-2020-roku,15,4.html#:~:text=W%202020%20r.,por%C3%B3wnaniu%20z%202019%20r.>) (08.06.2024)
7. Portal rządowy: <https://www.gov.pl/web/koronawirus/aktualne-zasady-i-ograniczenia> (08.06.2024)
8. GUS:<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel/rynek-wewnetrzny-w-2020-roku,7,27.html> (08.06.2024)
9. Wikipedia: https://pl.wikipedia.org/wiki/Pandemia_COVID-19_w_Polsce (08.06.2024)
10. Portal rządowy: <https://www.gov.pl/web/wuf11/doswiadczenia-miast-turystycznych-w-pandemii-covid-19> (08.06.2024)